

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1971-1972

20 JANUARI 1972

VOORSTEL VAN DECREET

waarbij het taalgebruik in bestuurszaken geregeld wordt in bepaalde openbare diensten in het Nederlandse taalgebied en in de Nederlandstalige instellingen van Brussel-Hoofdstad, onderworpen aan het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het streven naar de eentaligheid van de diensten, die aanvankelijk aan Franstalige zijde werd gewild, zet zich meer en meer door. Door de grondwetgever werd dit nog versterkt. Inzake taalgebruik geeft de grondwetgever aan de Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap de bevoegdheid om het taalgebruik in bestuurszaken te regelen in alle openbare diensten van het Nederlandse taalgebied en in de instellingen van Brussel-Hoofdstad die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Nederlandse cultuurgemeenschap, met uitzondering van :

a) de door de wet aangewezen nationale instellingen waarvan de werkkring gemeen is aan meer dan één cultuurgemeenschap;

b) de diensten waarvan de werkkring verder reikt dan het taalgebied waarin zij gevestigd zijn;

c) de gemeenten of groepen van gemeenten die palen aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat (art. 59bis, § 4, van de Grondwet).

Uit dit alles moet afgeleid worden dat de Cultuurraden het taalgebruik in bestuurszaken kunnen regelen :

1° in alle homogene plaatselijke en gewestelijke diensten van het Nederlandse taalgebied en in de eentalige instellingen van Brussel-Hoofdstad;

2° in de homogene gemeenten behorend tot het ambtsgebied van heterogene gewestelijke diensten van de Staat, gelegen in het Nederlandse taalgebied of met werkkring gedeeltelijk in het Nederlandse taalgebied;

3° in alle federaties van gemeenten, gelegen in het Nederlandse taalgebied;

4° in alle Nederlandse instellingen van het Nederlandse taalgebied.

Wanneer de grondwetgever gesproken heeft over « gemeenten en groepen van gemeenten die palen aan een ander taalgebied », dan heeft hij hier enkel de zes randgemeenten rond Brussel-Hoofdstad en de taalgrensgemeenten op het oog gehad. Met « groepen van gemeenten » werden niet de federaties van gemeenten bedoeld, doch deze terminologie werd gebruikt omdat b.v. Wezembeek-Oppem niet aan Brussel-Hoofdstad, doch wel aan Kraainem grenst (cf. Leo Tindemans, Minister van Communautaire Betrekkingen, De *Culturele Autonomie*, blz. 16).

Het is dus van het grootste belang het taalgebruik in bestuurszaken door de Cultuurraad voor de Nederlandse cultuurgemeenschap te laten regelen.

Dit voorstel van decreet strekt ertoe eveneens klaar en duidelijk zowel de administratieve diensten als de politieke organen van de openbare diensten te omvatten en dit om elke latere discussie onmogelijk te maken.

R. VANDEZANDE.

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I.

Toepassingssfeer van dit decreet.

Artikel 1.

§ 1. Dit decreet is toepasselijk :

1° op de administratieve diensten en politieke organen van de Staat, van de provinciën, van de federaties van gemeenten, van de gemeenten gelegen in of met gehele of gedeeltelijke werkkring in het Nederlandse taalgebied, voor zover ze inzake taalgebruik niet onder de toepassing van een andere wet of een ander decreet vallen;

2° op de natuurlijke en rechtspersonen die concessiehouder zijn van een openbare dienst of die belast zijn met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet, een decreet of de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het algemeen belang, voor zover ze gevestigd zijn in of geheel of gedeeltelijk hun activiteit uitoefenen in het Nederlandse taalgebied;

3° op de administratieve handelingen van de rechterlijke macht, van dezer medewerkers en van de schooloverheden, voor zover die handelingen verricht worden in het Nederlandse taalgebied of ten behoeve van de rechterlijke macht wier ambtsgebied zich geheel of gedeeltelijk over het Nederlandse taalgebied uitstrekt of van de Nederlandstalige afdelingen van diezelfde rechterlijke macht;

4° op de verrichtingen bij de parlements-, provincieraads- en gemeenteraadsverkiezingen alsmede bij de verkiezingen van de federaties van gemeenten, voor zover die verrichtingen zich geheel of gedeeltelijk in het Nederlandse taalgebied afspelen.

§ 2. De onderscheiden diensten met een bepaalde territoriale bevoegdheid van de in § 1 bedoelde besturen, openbare instellingen en instellingen alsook de in dezelfde paragraaf vermelde natuurlijke personen worden hierna « diensten » genoemd.

De in § 1, 2°, bedoelde personen zijn eveneens onderworpen aan de bepalingen van dit decreet.

HOOFDSTUK II.

Gebruik van de talen in de plaatselijke diensten.

Art. 2.

In de plaatselijke diensten, bedoeld bij artikel 9 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, waarvoor een speciale taalregeling geldt en die gelegen zijn in het Nederlandse taalgebied, wordt door bedoelde diensten alsmede door de politieke organen ervan zowel mondeling als schriftelijk voor alle handelingen uitsluitend gebruik gemaakt van het Nederlands.

Art. 3.

Het bepaalde in artikel 2 is eveneens van toepassing op de plaatselijke diensten, gevestigd in Brussel-Hoofdstad, die uitsluitend behoren tot de Nederlandse cultuurgemeenschap alsmede op de plaatselijke diensten met zetel in Brussel-Hoofdstad, doch waarvan de werkkring uitsluitend gemeenten zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse taalgebied omvat.

HOOFDSTUK III.

Gebruik van de talen in de gewestelijke diensten.

Art. 4.

In de gewestelijke diensten, bedoeld bij artikel 32 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, waarvan de werkkring uitsluitend gemeenten zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse taalgebied bestrijkt, wordt door bedoelde diensten alsmede door de politieke organen ervan zowel mondeling als schriftelijk voor alle handelingen uitsluitend gebruik gemaakt van het Nederlands.

Art. 5.

Het bepaalde in artikel 4 is eveneens van toepassing op de gewestelijke diensten, gevestigd in Brussel-Hoofd-

stad, doch waarvan de werkkring uitsluitend gemeenten zonder speciale taalregeling uit het Nederlandse taalgebied omvat.

Art. 6.

In de gewestelijke diensten waarvan de werkkring gemeenten uit verschillende taalgebieden omvat waaronder gemeenten uit het Nederlandse taalgebied, wordt door bedoelde diensten alsmede door de politieke organen ervan zowel mondeling als schriftelijk voor alle handelingen uitsluitend gebruik gemaakt van het Nederlands in de Nederlandse gemeenten zonder speciale taalregeling die van het ambtsgebied deel uitmaken alsmede ten opzichte van de inwoners van die gemeenten.

Art. 7.

In de gewestelijke diensten waarvan de werkkring zich uitstrekt over gemeenten van het Nederlandse taalgebied zonder speciale taalregeling en over gemeenten van datzelfde gebied met speciale taalregeling, wordt door bedoelde diensten alsmede door de politieke organen ervan zowel mondeling als schriftelijk voor alle handelingen uitsluitend gebruik gemaakt van het Nederlands in de gemeenten zonder speciale taalregeling die van het ambtsgebied deel uitmaken alsmede ten opzichte van de inwoners van die gemeenten.

HOOFDSTUK IV.

Gebruik van de talen in de federaties van gemeenten.

Art. 8.

In de diensten van de federaties van gemeenten waarvan de werkkring uitsluitend gemeenten uit het Nederlandse taalgebied bestrijkt, wordt door bedoelde diensten alsmede door de politieke organen ervan zowel mondeling als schriftelijk voor alle handelingen uitsluitend gebruik gemaakt van het Nederlands in alle gemeenten die er deel van uitmaken alsmede ten opzichte van de inwoners van die gemeenten.

HOOFDSTUK V.

Bijzondere bepalingen.

Art. 9.

De bepalingen van de artikelen 2 tot en met 8 van onderhavig decreet zijn eveneens, naar gelang van het geval, van toepassing op de in artikel 1, § 1, 2°, bedoelde diensten.

Art. 10.

De door de rechterlijke macht en de door hun medewerkers verrichte handelingen moeten, inzake taalgebruik, eveneens naar gelang van het geval conform de bepalingen van de artikelen 2 tot en met 8 van deze wet zijn.

Art. 11.

De voorzitters en secretarissen van de stembureaus, die moeten waken voor de bij artikel 1, § 1, 4°, van onderhavig decreet bedoelde verrichtingen, dienen, wanneer

die verrichtingen binnen de toepassingsfeer van dit decreet vallen, te bewijzen dat zij het Nederlands kennen aan de hand van een in die taal afgeleverd diploma of getuigschrift ofwel voor de Vaste Wervingssecretaris te bewijzen dat ze minstens een voldoende kennis hebben van het Nederlands.

Art. 12.

Bij de aanstelling, uit welken hoofde ook, van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen die binnen de toepassingsfeer van dit decreet optreden, moeten de diensten er zich van vergewissen dat zij houder zijn van een Nederlandstalig diploma of getuigschrift dat hen recht geeft op bedoelde aanstelling.

Art. 13.

Voor het overige wordt toepassing gemaakt van de bepalingen van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, voor zover die bestaanbaar zijn met de bepalingen van onderhavig decreet.

R. VANDEZANDE,
M. VANHAEGENDOREN,
F. BAERT,
V. ANCIAUX.
